Anul 34 — Bucureşti şi Orăştie, la 25 Februarie 1937. — CENZURAT — No. 9

LIBERTATEA

Foaie pentru săteni şi muncitori, întemeiată la Orăştie în anul 1902

Director sufletesc: † Dr. ION I. MOŢA
Director vremelnic: Pr. IOAN MOŢA

Orice scrisori pentru Redacţie să se trimită pe adresa: RED. „LIBERTATEA", ORĂŞTIE jud. Hunedoara

Cererile de abonare şi banii pentru foaie se trimit pe adresa: Admin. „LIBERTATEA" Moţa BUCUREŞTI I., Calea Victoriei 63.

„Libertatea" este: Proprietatea familiei moştenitoare a lui Ion I. Moţa

Apare în fiecare JOI
Un exemplar 2 Lei

Cu arma şi cu peana 'n mână...

Aşa a murit Ionel Moţa, sub zidurile Madridului... De pe drum, de pe vapor, călătorind spre Spania, de pe pământul Portugaliei, ca şi de pe al Spaniei, chiar după intrarea sub arme, el a scris mereu şi a trimis articli pentru foaia lui dragă şi de care lega atâta nădejde, »Libertatea«, — şi scrisori celor iubiţi ai săi de-acasă.

Dar, cum ştia că merge la un război plin de cumplite primejdii, în care i-se poate întâmpla şi aceea, ca să cadă, îşi pusese în gând să scrie chiar şi pe câmpul de luptă, în zilele de linişte şi în clipe de pace, — să scrie un şir de 200—300 de articli, pe cari, — precum o spune în scrisoarea lăsată dlui Corneliu Codreanu (scrisoare ce i s'a dat dupăce Ionel a căzut), îi scria că rostul acelor articli va fi, ca ei, după ce el se va fi întâmplat să cadă şi să moară acolo, — să se tipărească mereu, în foaia sa dragă »Libertatea«, ani de zile înainte... Şi după moarte dorea să le vorbească cetitorilor săi iubiţi, spre tot ce-i bun şi frumos şi lui Dumnezeu plăcut îndrumându-i...

Nădăjduia, se vede, scumpul nostru, că va trăi luni de zile cel puţin, ca să aibă răgaz a scrie atâţia articli, aşternându-şi în ei gândurile sale pentru dragul nostru popor, învăţându-l cum să trăiască o viaţă frumoasă...

Şi — s'a şi apucat de lucrul cel mare şi greu: Când vrăşmaşul din faţă le lăsa câte-un cias de răgaz, el scotea carnetul şi tocul şi — scria, scria... Dar dase de o mare greutate: Tot ce scrii pe front, trebue să treacă prin **cenzura militară**. Iar în Spania la cenzură nu era nimenea care să poată ceti scrisori româneşti... De aceea A ÎNCEPUT A-ŞI SCRIE ARTICLI ÎN FRANŢUZEŞTE, şi în acelaşi timp şi în româneşte, ca o traducere a lor...

Şi a scris vre-o 25 de file mari, cu material foarte interesant, ca început al seriei de 200 sau 300 de articli. Toţi în franţuzeşte şi şi româneşte. Filele dau cam 5 articli, scrişi cu sîrg, curat, aşa cum era scrisul lui. Dacă n'ar fi trebuit să-i scrie şi franţuzeşte, am fi avut în locul lor 10—12 articli în româneşte. Prin ei dorea să colaboreze încă ani de zile înainte şi după moartea sa, la »Libertatea« dragă lui, ajutând-o să trăiască, aşa precum ne-a cerut nouă să n'o lăsăm să piară, căci e singura avere pe care a putut'o lăsa familiei sale... In acest fel voia să-şi ajute familia, lucrând pentru ea ani de zile şi după moartea sa...

Şi articlii au ajuns la noi. Cei în franţuzeşte se găsesc în mânile d-nei Iridenta Moţa, soţia sa îndurerată, care-i păstrează ca lucru scump, ca zguduitoare amintire dela el, udându-i cu lacrimi de câte ori îi ia în mână, — iar cei scrişi româneşte sunt la noi în Redacţie, ca să avem de ce plânge şi noi, când îi vedem...

Vom începe tipărirea lor în foaie, îndată ce trecem peste multul material îngrămădit cu întâmplările în curs. Ii vom copia, pentru culegere în tipar, iar filele originale scrise de el, le vom păstra şi noi, ca lucru scump îndeplinit de mâna lui cea harnică şi neodihnită nici acolo în tranşee, în faţa gurilor de foc şi a gurii celei largi a morţii.

Aşa a murit bunul nostru prim-Redactor şi Director faptic, — CU MÂNA PE ARMĂ ŞI PE CONDEI. Când lăsa arma, lua condeiul, când lăsa condeiul, mâna-i trecea pe armă sau pe mitralieră, spre a trimite moarte diavolilor roşii din faţa lui.

RUGĂCIUNEA

rostită de I. P. S. Sa Mitropolitul NICOLAE al Ardealului, în Biserica Sf.-Ilie-Gorgani din Bucureşti, în ziua de Sâmbătă, 13 Febr. 1937, la înmormântarea eroilor Ioan I. Moţa şi V. Marin

»Doamne, Dumnezeul nostru, care cu înţelepciunea Ta cea negrăită ai zidit pe om şi ai aşezat hotare vieţii lui, ascunse numai întru ştiinţa Ta, către Tine, Stăpâne, ne ridicăm mâinile şi inimile când se desparte om de om şi se desfac legături scumpe, pe cari Tu le-ai rânduit şi le-ai binecuvântat pe acest pământ trecător, ca să se găsească iarăşi în viaţa cea fără de sfârşit.

Unde jertfa omului e mai mare şi mai curată, acolo eşti şi Tu, Atotţiitorule, mai aproape. La picioarele Crucii şi înaintea jertfei isbăvitoare a Unuia născut Fiului Tău şi Mântuitorului nostru, covârşiţi de milostivirea Ta, ne amuţesc cuvintele pe buze, dar ni se pleacă genunchii şi inimile în smerită închinare către Tine, iubitorule de oameni. Tu ai hotărât să chemi pe calea jertfei, întru odihna care este la Tine, pe robii Tăi, iubiţii nostri fii şi fraţi IOAN MOŢA şi VASILE MARIN — şi lângă sicriul, care poartă ceea ce a fost trecător în fiinţa lor, gândurile şi simţămintele noastre se preschimbă în cucernică rugăciune, pe care o înălţăm către Tine, Părinte al îndurărilor.

Nu să plângem am venit aici, căci smerenia cugetului nostru în faţa bunevoii Tale de a primi jertfa aleşilor Tăi, nu ne îngădue să însoţim cu plângere sfârşitul vieţii lor. Ci am venit să-ţi mulţumim, Părinte, că ni i-ai dăruit aşa de mari şi curaţi cu sufletul, ca să se învrednicească a primi duhul credinţii până la moarte, duhul jertfirii de sine, care este scara cea mai aleasă, dată nouă oamenilor, de înălţare către Tine.

In răscrucea patimilor prin care a trecut poporul românesc în lunga sa istorie, Tu, Cârmuitorul soartei lui, ai întărit inimile părinţilor noştri întru răbdare de mucenici; Tu, ca răsplată ne-ai trimis slobozenia din legăturile robiei de veacuri — şi tot Tu ai aşezat ţara făgăduinţei, pe care ne-ai hărăzit-o întru bunătatea Ta, pe temeliile jertfei fără de seamăn a celor mai buni şi mai viteji fii ai neamului nostru. Şi dacă în bucuria ameţitoare a biruinţii dobândite am uitat poruncile Tale şi ne-am plecat urechile spre ispitele amăgitoare ale păcatelor cari scoboară şi duc la pierzare neamurile, iartă-ne, Doamne, rătăcirea şi dăruieşte-ne tăria întoarcerii din nou pe căile Tale!

Slăvimu-Te pe Tine, Părinte, că ne-ai trimis lumina pilduitoarei jertfelnicii a aleşilor Tăi Ioan şi Vasile, ca să ieşim din întunericul nepăsării, al îndoielii şi a orcării micimi de suflet în urmărirea destinului nostru. In judecăţile Tale, nepătrunse de mintea omenească, i-ai dus departe de noi, totuşi în ţara aceleiaşi frăţii de sânge, la lupta grea purtată pentru Crucea şi Impărăţia Ta, ca astfel jertfa lor să strălucească cu atât mai limpede, înaintea ochilor noştri, în toată frumuseţea ei, desbrăcată de orice interes legat de pământ.

Slăvimu-Te pe Tine, Hristoase Dumnezeule, că ai învrednicit poporul nostru, ca din mijlocul lui să alegi ostaşi credincioşi pentru lucrul Tău, cari de dincolo de moarte ne trimit solia şi mărturisirea credinţii lor, cum numai de pe buzele marilor Tăi mucenici din veacurile dela 'nceput a răsunat în lume: »Eu aşa am înţeles datoria vieţii mele. Am iubit pe Hristos şi am mers fericit la moarte pentru El!" (Din Testam. lui Moţa).

Binecuvântată să fie vatra familiară şi iubitorii părinţi cari au crescut aceste odrasle scumpe în grădina neamului nostru; ei nu-şi vor vedea fiii în jurul lor aici pe pământ, dar cu atât mai mult se vor ridica cu gândul la cer, unde s'au înălţat sufletele lor. Tu, Izbăvitorule care ştergi lacrimile celor îndureraţi, ocroteşte cu mângâierile Tale soţiile credincioase ale celor chemaţi la Tine şi înger păzitor trimite copilaşilor lor.

Tu, Mântuitorule, care ne-ai răscumpărat cu scump sângele Tău vărsat pe Cruce şi nu laşi nici o jertfă neprihănită fără binecuvântarea Ta, fă să rodească jertfa plăcuţilor robilor Tăi Ioan şi Vasile, pe pământul ţării noastre, pe care au iubit-o din toată inima lor, roadele virtuţilor cari înalţă neamurile şi le fac biruitoare împotriva puterilor întunericului. Revarsă în sufletele fiilor poporului românesc duhul credinţii care mută munţii, duhul iubirii care toate le rabdă şi niciodată nu piere, duhul nădejdii care leagă inimile de ţelurile cele mai presus de fire ale vieţii ce se înfrăţeşte cu jertfa. Trimite conducătorilor poporului nostru duhul înţelepciunii şi al înţelegerii, duhul sfatului şi al puterii, ca să cunoască planurile Providenţii Tale. Pogoară în inimile tinerimii noastre duhul ascultării de voia Ta cea sfântă, duhul rugăciunii şi al muncii, duhul jertfelniciei care s'a sălăşluit în aleşii Tăi Ioan şi Vasile.

Biserica Ta, clădită pe jertfa Ta pe Cruce, prin noi smeriţii slujitorii ei, însoţeşte cu binecuvântările ei sufletele robilor Tăi Ioan şi Vasile pe drumul veşniciei şi dacă oameni fiind, trup purtând şi în lume vieţuind, au căzut în neascultarea poruncilor Tale, Tu uşurează-le, iartă-le, lasă-le toate greşelile cele de voe şi fără de voe, cele cu ştiinţa şi cu neştiinţa, iar sufletele lor, ca pe ale slugilor Tale celor bune şi credincioase, primeşte-le pentru bucuria Ta, Stăpâne, în corturile drepţilor, le aşează şi le odihneşte pe ele. Căci ei au împlinit cuvântul ce ni l-ai dat prin îngerul Bisericii Tale: «Fii credincios până la moarte, şi-ţi voi da ţie cununa vieţii» (Apocalips 2, 10).

Binecuvântate să fie numele lor în cartea veşniciei Tale şi neuitată să rămână amintirea lor în neamul nostru, din veac în veac!

Tu ne-ai dat nădejdea vieţii celei veşnice, întru care în legătură cu Tine, primim cu supunere ceeace ne dai şi cu smerenie dăm ceeace ne iai, căci Tu eşti Dumnezeul nostru şi Ţie se cuvine toată cinstea, slava şi închinăciunea, Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, Amin!»

Lacrimi pentru Ionel Moţa

Telegrame şi scrisori primite de părinţii lui Ionel Moţa, cu prilejul morţii sale pe frontul din Spania

Viena. — Am rămas fără glas când în ziarele noastre am citit: „Naţionalistul român Ioan Moţa căzut în Spania".

D-zeu să-l odihnească în pace şi linişte pe mucenicul Ionel, căci cu adevărat moarte de mucenic a îndurat.

Pe pământ şi aşa de puţină linişte a avut parte ca să-şi poată vedea neamul curăţit de toate uscăturile şi liftele văzute şi nevăzute, să-l vadă fericit. N'a întârziat o clipă dela datorinţă, ca să şi conducă oastea pe cărările adevărului, a biruinţei, — ţinând mereu trează făclia naţionalismului român şi fanatic, a iubirei de Isus, a gintei latine, pentru care s'a jertfit.

Din această mare şi neţărmurită jertfă, din moştenirea ce-a lăsat-o iubiţilor şi micilor săi orfani, va răsări aceiaşi iubire de neam şi credinţă strămoşească, pentrucă, ce n'a putut desăvârşi tatăl, să săvârşească el — stând mereu de veghe împreună cu oastea sa — ca stâncă de granit peste neamul său — mereu cu lozinca în inimă, la fapte şi cu spada de oţel: „Pe aici nu se trece"!

Dorim multă tărie celor ce-l plâng, cum îl plângem şi noi!

Octavia şi Gustav Broser

Orăştie. — Societatea Femeilor Române din Orăştie, Vă roagă să primiţi cele mai sincere condoleanţe pentru greaua lovitură ce aţi încercat prin moartea atât de timpurie a iubitului Dvoastră fiu.

Şi pe noi, pierderea lui Ionel Moţa, ne-a impresionat şi îndurerat.

Este doar fiu al Orăştiei şi datorită calităţilor distinse cu care natura îl înzestrase, el reprezenta pentru noi o mândrie firească şi o nădejde în viitorul neamului.

Prin practicarea unor virtuţi aşa de sublime, el va rămâne nepieritor dealungul veacurilor, iar pentru generaţiile prezente şi viitoare o pildă vie, o făclie de energie creştinească, sufletească şi naţională!

Rugăm Atotputernicul Creator să vă mângâie şi întărească!

Elena Col. Rădulescu
Prez. Soc. Femeilor Române-Orăştie

Cernăuţi. — Întrunită în consiliul Centrului Studenţesc Cernăuţi pentru a se reculege la lumina măreţei jertfe a iubitului nostru Comandant al Bunei Vestiri, Ionel Moţa, — Studenţimea cernăuţeană, cutremurată în adâncul fiinţei sale, îşi îndreaptă gândul spre cei ce cu sufletul şi inima au sfinţit educaţia copiilor lor, chemaţi să dea un alt destin neamului românesc, sacrificându-se pentru înfăptuirea idealului legionar.

Îndurerată Doamnă, Pr. cucernice părinte, îngăduiţi-ne să fim, tăcuţi şi plini de veneraţie, cu gând de tărie, în preajma celei mai duioase mame şi a părintelui dela care a moştenit Ionel Moţa virtuţile străbune.

M. Popoviciu
Preş. Centrului Stud. Cernăuţi
Const. D. Ceauşel
Secretar

Bucureşti. — Când a plecat copilul vostru şi Soarele nostru în Spania însângerată, un cutremur mi-a cuprins sufletul. Legionarii plecau cu un preot şi purtau un săculeţ cu pământul patriei, deci ei mergeau să lupte, erau gata să moară!

Şi moartea a stins lumina voastră. Rugăciunile noastre pentru ei, înălţate în fiecare zi către Creator, n'au fost în stare să o abată din drumul ei...

De atunci curg necontenit lacrimi din ochii celor ce merită nume de Român.

Mintea noastră limitată nu poate cuprinde măreţia legionarilor cruciaţi, dar sufletul cel nemărginit se minunează şi plângând îi slăveşte! Ei erau oameni înzestraţi cu toate virtuţile, cu toate puterile, aşa cum ziditorul îi vrea pe cei mai aleşi ca să ne fie pildă. Ce suntem noi pe lângă Ei? Unii se fărămiţează în mici sacrificii, alţii trăesc pentru plăceri şi emoţii uşoare, alţii nu fac nici un bine şi alţii fac numai rău.

Din sângele luptătorului neînfricat şi al blândei românce din generaţia noastră, a fetelor cu deviza „Totul pentru Naţiune", s'a născut Eroul cu suflet de foc. Aleasă ai fost Tu, maică între femei, căreia Ţi-a fost dat să aduci în lume acest soare, ales Neamul care l a numărat între ai Săi!

Şi aleasă Tu soră sacrificată, Soţie pe veci înlăcrimată, Mama celor doi îngeraşi cu nume de Arhangheli, sortiţi să ducă mai departe flacăra iubirei de Cruce, de Neam şi a jertfirei de sine.

Tot a dispărut azi; se pare că mersul lumii stă pe loc, şi gândul are o singură ţintă: Cei doi Mucenici amuţiţi, cari dorm într'un locaş sfânt din Ţara soră martiră Spania şi pe cari îi vor însoţi în drumul lor spre Patrie şi ceilalţi copii ai ţării, pentru cari ne rugăm şi tremurăm până îi vom vedea vii printre noi! Pentrucă prea mare a fost jertfa Neamului nostru şi Patria are şi Ea nevoie de Eroi cu suflet de martir!

Fie ca flacăra sfântă aprinsă de Ei să nu se mai stângă, să ardă vie până va lămuri sufletul neamului nostru, ridicându-l la culmile unde nu mai este umbră.

(26 Ian. 1937).

Lucia Cosma.

Braşov. — Mult am deplâns şi voiu deplânge încetarea din viaţă a adoratului tău fiu, cu toată moartea lui de Mare Erou, săvârşită în luptele dela Madrid.

Îl deplâng adânc şi pentrucă preţuesc importanţa activităţii lui ce o avea în folosul desăvârşirii vieţii în Ţara noastră. Simţesc apoi în mod grozav şi durerea sufletească ce ai să înduri pentru toată viaţa Ta şi a scumpei lui mame.

Dumnezeu să Vă întărească sufletul.

Protopop Iosif Blaga.

Ploeşti. — Pierderea scumpului Dvs. fiu, jertfit pe altarul ideei naţionale şi creştine, a impresionat adânc pe foştii voluntari din războiul pentru întregirea neamului, determinând, într'o adâncă religiozitate, proclamarea ca membru de onoare al Asociaţiei pe eroul Ionel I. Moţa.

Asociaţia voluntarilor din Armata Română
Filiala Prahova.
Preşedinte: C. Răpeanu.

Sf. Gheorghe. — Iubite în Hristos Frate! — Te rog a primi într'o strângere de mână frăţească şi caldă toată adânca noastră părere de rău pentru pierderea grea care ţi-a lovit în prima linie în inima de părinte şi apoi a întregului nostru neam!

Pierderea lui Ionel e grăuntele de grâu, care putrezind aduce rod însutit! Poate aşa a fost scris în cartea vieţii neamului românesc, ca jertfa vieţii lui să fie izvorul de izbăvire din cumplitele primejdii în care se sbate azi sufletul naţiei noastre. Ne vom naşte din nou, căci ne-a scuturat pe toţi din letargia nepăsării, jertfa celor mai iubiţi fii ai neamului".

Dumnezeu să vă întărească inima şi să ne ajute ca să fim vrednici de jertfa adusă cu atâta generoasă iubire de neam de cel mai ales fiu al neamului, căruia Frăţia Ta i-a dat nu numai viaţă ci şi pecetea caracterului de luptător fără de frică şi gata de jertfă a vieţii trecătoare!

Protopop Aurel Nistor.

Simeria. — Pierderea ireparabilă a eroului de epopee care a fost magnificul Dv. fiu Ionel, ne-a cutremurat puternic şi pe noi toţi, cauzându-ne enormă durere.

Dumnezeu să Vă învrednicească a ajunge să vedeţi cu ochii, realizat idealul măreţ şi salvator pentru care s'a jertfit cu prisosinţă sfântul Dvoastră fiu, care va ajunge erou de legendă.

Dr. Victor Jula, medic.

Timişoara. — Ca vechiu cunoscut şi stimător al luptătorului naţional neîntrecut — ce aţi fost şi sunteţi, îmi permiteţi mie şi familiei mele, să mă ataşez sincer la durerea cea mai mare a Dvoastre şi familiei Dvoastre, suferită prin moartea eroică a bunului şi vrednicului Dv. fiu Ionel.

Dr. Ion Demian şi familia
notar public

Bucureşti. — În primele momente, de omenească durere, atât pentru Dvoastră cât şi pentru noi, Vă mărturisim că nici n'am îndrăznit şi nici n'am putut să Vă scriem câteva rânduri. Au fost momente de interiorizare a măreţiei unui act ce nu se putea traduce în cuvinte. Totuşi acum simţim nevoia de a ne deschide sufletul către cei ce-au dat viaţă marelui Ionel I. Moţa şi de a le mărturisi admiraţia şi recunoştinţa unei generaţii ce a crescut, a trăit şi va trăi sub comanda şi în spiritul fiului lor.

În viaţa aceasta fiind scumpul Dv. Ionel şi adoratul nostru „Domnu Moţa" ne-a comandat — din viaţa cealaltă ne conduce. Ca şi eri noi îl simţim astăzi tot aşa de viu. Pentru noi n'a murit. Trăeşte în veac şi în istorie. Noi înşine trăim gândindu-ne la fapta lui. Ne întărim şi creştem la gândul că ţara noastră românească a putut să dea luptei lui Hristos pilda cea mai măreaţă din istoria acestui veac.

Şi dacă am plâns plecarea dintre noi a comandantului nostru iubit, a fost pentrucă nu a putut să vadă cu ochii pământeşti ziua biruinţei celei mari, biruinţa Căpitanului nostru. O va vedea însă şi o va binecuvânta din lumea fericită de dincolo de mormânt. O va vedea mult mai frumos ca noi cei ce am rămas. De altfel noi înşine am fi fericiţi ca luptând pentru această biruinţă să primim oricând moartea cu elanul şi fericirea fiului Dvoastră.

Misiunea noastră pe pământ este biruinţa Crucii şi a Căpitanului. Asta ne-a învăţat eroul dela Majadahonda. Şi pentru asta studenţimea dela Universitatea din Bucureşti îşi îndreaptă gândul cu veneraţie către Dvoastră, părinţii acestui mare erou şi Vă roagă să primiţi dragostea fiască a miilor de studenţi ce sunt mândrii de a Vă avea printre noi.

Desigur nu vom putea umple golul ce-l lasă plecarea fiului Dvoastră, Vă rugăm totuşi să ne consideraţi pe toţi fii sufleteşti sinceri şi devotaţi ai Dvoastre.

Viorel Trifa
Preşed. Centrului stud. Bucureşti
Iordache Spânu
Secretar

Negreşti. — Primiţi condoleanţele noastre pentru eroul creştinismului, purtătorul Crucii glorioase, fiu al Dvoastre.

Preot Berinde.

Ismail. — În capătul de răsărit al scumpei noastre ţări, în Ismail, filiala avocaţilor români creştini făcând astăzi în Palatul Justiţiei, un parastas de nouă zile, pentru creştineasca şi dreapta odihnă a sufletelor colegilor noştri Ion I. Moţa şi Vasile Marin, la rugăciunile noastre pentru ei, am adăugat pentru Cucernicia Voastră gânduri de dragoste caldă românească şi respectuoasă atimă, pe care prin mine, V'o trimitem cu bună cuviinţă.

Preşedinte, C. I. Bălănică
advocat.

Bucureşti. — Îndoloşat de sublima jertfă făcută pentru ideea creştină de scumpul Dv. fiu, pe care l-am cunoscut ca avocat la C. A. M., mă rog la bunul Dumnezeu ca să aducă mângâiere atât în sufletul sbuciumat al Sfinţiei Voastre, cu care am avut cinstea să colaborez în serviciul fostului Directorat General de Interne din Chişinău, cât şi în sufletele îngrijorate ale tutu[r] Românilor prin definitiva [...] bândă a creştinităţii şi lati[ni]tăţii datorită eroismului m[a]lor martiri pentru Christos.

Dimitrie Onciul
Subdirector la C. A.

Viena. — Prea bunul D[u]mnezeu aşezând la dreapta [...] pe vrednicul erou al Sf. C[ruci] iubitul vostru fiu, vă va [da] puterea să suportaţi dure[rea].

A murit pentru Sf. Cru[ce] dar trăeşte veşnic printre [noi] ca un Mântuitor al Neamul[ui].

Fie-i şi dincolo calea pre[sărată] cu flori.

I. Ursescu
voluntar în războiul 1916–

Sebeş. — Preoţimea Pr[o]topopiatului Sebeş, — vars[ă] lacrimă fierbinte pe mormânt[ul] fiului Dv. Ionel, — bunul cre[ş]tin şi vrednic luptător, pent[ru] credinţă şi neam.

Protopop Vasile Oa[...]

Bucureşti. — În nemă[r]ginita durere ce V'a hără[zit] neînduplecatul destin, pri[n e]roica jertfă la care s'a su[pus] de bună voie fiul Prea Cuce[r]niciei Tale, suntem şi noi pă[r]taşi. Durerea Prea Cucerniciei Tale de părinte, este durer[ea] Neamului Românesc de pr[e] tutindeni. Însă jertfa care es[te] cauza acestei dureri este to[t]odată şi cea mai sublimă ap[o]teoză pe care o poate atin[ge] un muritor. Cu atât mai mu[lt] cu cât această jertfă nu es[te] altceva decât încoronarea [cu] nimbul nemuririi a unei vie[ţi] de neprihănită şi permanen[tă] jertfire de sine a marelui f[iu] Ioan al Prea Cucerniciei Tal[e] pe care l-aţi sădit-o în sân[ge] şi în suflet prin pilda propri[ei] vieţi de sbucium, de jertfă [şi] de eroism românesc.

Să-i fie ţărâna uşoară şi er[ou] ca jertfă, pildă dăinuitoare pr[in] veacuri pentru toţi fii neam[u]lui nostru.

Dumnezeu să Vă mângă[ie] împreună cu nobila soţie [a] Prea Cucerniciei Tale şi toa[tă] familia.

Mihail Robu
Preşed. „Confrăţiei Român[e]

Petroşani. — Iartă-m[ă] că-ţi tulbur durerea, dar n'a[m] ce face: trebue să strig. N[u] vroiam să-ţi scriu nimic, să [te] las în bărbăteasca ta durer[e] să te sbuciumi fără amest[ec] strein, — să fii încă oda[tă] după atâtea dăţi — exempl[u] fără egal în suferinţă, cum fă[ră] seamăn eşti în luptă, — d[ar] nu mai pot.

Plâng şi eu, plâng şi ai m[ei] — fac rugăciuni în sfânta [bi]serică, — mă muncesc în vi[s] cari cuprind pe cei vii şi [pe] cei duşi dintre noi, pe Ti[.] pe Ionel cel sfânt, pe Şerb[...] cel nemângâiat, — şi tres[...] chinuit, muncit de întrebare[:] De unde să ştie El gândul tău[?]

Şi iată-mă înşiruit lângă c[ei] mulţi, lângă toţi cei curaţi [şi] drepţi, lângă toţi cei cinst[iţi] din ţara aceasta, — împărt[ă]şind greul durerii familiei Mo[ţa] al neamului nostru, al Biseric[ii] noastre.

O, Ionel drags, scump[...] neajunsule, — nepreţuitule, [...] ce ai atins adâncul cel [...] adânc în devotament şi fi[...] măsură în puterea de jertfir[e].

Adie geniul lui, — curg [la]crimile părinţilor şi ale soţi[ei] şi ale copiilor lui, — se [re]varsă peste pământul nost[ru] sfânt; îl fructifică, — sămân[ţă] de mucenici noi, nădejde [şi] mângâere pentru cei zdrob[iţi] de biruinţă pentru cei drepţi.

Protopop I. D[...]

Intru fericita odihnă de veci

— Coborând prin Moldova în jos, şi prin Ardeal, până la Bucureşti, drumul lui Moţa şi Marin e luminat de sori tot mai mari şi de stele strălucitoare... — 5 Arhierei şi 1 Mitropolit îi întâmpină şi binecuvântă. — Miniştrii a lor 5 ţări streine îi însoţesc la groapă... — — O înmormântare, cum nici Bucureştii n'au mai văzut —

LA ROMAN.

După măreaţa primire făcută la Paşcani trenului ce ducea vagonul cu morţii scumpi Ion Moţa şi Vasile Marin, — trenul a ajuns la Roman. — Aci a avut loc cea dintâi mare primire a eroilor: Insuşi Preasfinţitul Episcop LUCIAN TRITEANU, de el ardelean care cunoaşte bine familia Moţa şi pe tânărul Moţa ce se întorcea răpus în lupta pentru sfânta Cruce alăturea de scumpul său soţ şi frate de soroc Marin, — a eşit la gară întru întâmpinarea lor, însoţit de Vicarul Episcopiei şi un strălucit sobor de preoţi... Au făcut o slujbă sărbătorească, înălţătoare, cântându-i şi prohodindu-i din toată inima lor, plângând şi Preasfinţia Sa Episcopul şi toată uriaşa lume ce umplea gara... Când slujba s'a terminat şi suspinele s'au mai liniştit, un Comandant legionar a luat aci miilor de Legionari veniţi din tot judeţul ca şi din afară, „Jurământul" sărbătoresc, de a trăi de azi încolo şi a sluji Legiunea după chipul şi pilda arătată lor de cei doi mari pilduitori, Moţa şi Marin. De-odată a răsunat comanda scurtă şi hotărâtă:

„Legionarii Drepţi!"
„Pentru Jurământ!"

Mii de mâni se urcară în sus, dar nu numai a Legionarilor ci şi a tot poporul şi a preoţilor cu ei împreună, ascultând şi repetând jurământul după comandă:

„Moţa şi Marin!" (Toţi repetară: Moţa şi Marin).

Jur în faţa lui Dumnezeu, în faţa jertfei voastre sfinte pentru Hristos şi Legiune,
Să rup din mine bucuriile pământeşti,
Să mă zmulg din dragostea omenească,
Şi — pentru învierea Neamului meu,
In orice clipă
Să stau gata de moarte! Jur!

Un puternic „Jur" răsună, plutind peste capetele miilor de oameni, legionari şi nelegionari, dar toţi Români şi creştini, cari îşi iau în inimă făcăra nouăi credinţi pe care o ară...

După scurta comandă, care exprimă starea de „drepţi", — se cântă, drept „veşnică pomenire" **„Cântecul Legionarilor căzuţi"**:

Plânge printre ramuri luna,
Noptile-s pustii,
Căci te-ai dus pe totdeauna
Şi n'ai să mai vii...

Pe cărările umblate
De noi, te-am căutat,
Ne-au uitat pân'astăzi toate,
Ţi-ai tăi te au uitat.

Numai vântul mai suspină,
Dulcele tău cânt,
Peste florile ce-alintă
Tristul tău mormânt.

Ca o lacrimă de sânge
A căzut o stea,
Drum de foc şi biruinţă
Pentru Garda ta.

Bate vântul peste ape,
Trece timpul greu,
Noi mereu te plângem, frate,
Tu dormi mereu...

Şi toată lumea plânge cu cei cari îşi plâng fratele, de data asta fraţii, cari „dorm" mereu.

După liniştirea tânguitorului ecou al cântecului, — mulţimea nu lasă să plece trenul, toţi voind să urce în vagon să sărute sicriele... Abia cu greu, trenul pleacă urmat de zeci de mii de ochi înlăcrămaţi, iar sufletele zguduite a celor ce au fost de faţă la trista întâmpinare, îl însoţesc şi mai departe, după ce s'a pierdut din zare.

LA BACĂU.

Tot aşa: lume uriaşă, ca la 15.000 de oameni, care şi-au părăsit lucrul şi treburile şi au venit din tot jurul, să arate celor doi copii buni ai neamului, că Neamul pentru care s'au jertfit, ştie să-i preţuiască şi să se închine lor şi pomenirii lor... Preoţime multă, cu Protoieria în frunte, din cinci jertfelnice se ridică fum de zmirnă şi tămâe; soborul de preoţi face slujbă D-zeiască lerbinte. Iar ca ceva deosebit: Muncitorimea dela fabricile din Buhuşi, s'a arătat luminat înţelegătoare a ceasului şi a semnului vremii: a venit aproape întreagă pentru a dovedi, că e departe de a se închina ispititorilor de stânga, care pescuesc în mijlocul muncitorilor pe tot locul, — ci iaca aci, spre calea pe care li-o arată jertfa acestor fii aleşi ai neamului, se simt atraşi, le înconjoară sicriele şi rostesc şi ei, cu mulţimea „legionară": JUR pe jertfa voastră şi pe drumul de lumină ducător la Hristos şi la mântuire"...

A plăcut tuturor foarte mult venirea la primire a unei trupe de tineret naţional-creştini, venită în uniforma ei frumoasă albastră şi închinându-şi inimile şi steagul în faţa fraţilor luptători legionari, cari — spre acelaşi scop, spre aceeaşi ţintă aleargă. Jurământ răsunător. Cântecul legionarilor căzuţi...

— Spre seara trenul ajunge la Adjud. Aci se adunase o mare de popor din tot judeţul Putna şi aci au venit şi FOCŞĂNENII. Preoţime multă, legionari revărsaţi de pe toate văile şi colinele. Ca şi la gările de mai nainte, sfântă închinare unei idei cereşti date de cei doi mucenici ai credinţei creştine şi ai neamului. După jurământ şi tânguirea: „că te-ai dus pe totdeauna şi n'ai să mai vii"... trenul — pleacă, pe înserate, spre Căiuţi, apoi spre Moineşti, Târgu-Ocna şi Comăneşti, primit prin gări cu valuri de lumânări aprinse, cu torţe, cu preoţime şi coruri, — tot ce poate da sufletul bun a unui popor credincios şi preţuitor a fiilor săi aleşi.

Pe la ora 9 seara ajung la Ghimeş-Palanca, intraţi în ţinuturile săcuieşti (linia ferată Galaţi-Cluj). Deşi pe aci Românii sunt mai puţini, ei au ieşit par'că tot prin gări, arătând că-s mulţi şi mai ales inimi multe... Preoţi, lumânări, prapori, rugăciuni şi cântări cari le întrec pe toate. Focul inimilor se revarsă spre cele 2 sicrie, pe care le binecuvintează. — In unele gări trenul nu avea oprire, doar mers domolit la pas. Şi aci poporul cu lumânări şi între cântări aştepta trenul îngenunchind la apropierea lui şi luminându-i drumul cu flacările din mâini.

LA TOPLIŢA,

Deşi la ora 2 noaptea, toată lumea în gară, clopotele sunau de 2 ciasuri; preoţimea, şcolile, ferestrile gării luminate ca de zile sfinte, şi fiindcă aci trenul avea să facă un popas mai mare, de 2½ ore, ca o scurtă odihnă şi pentru însoţitori, — poporul nu s'a depărtat tot timpul, ci s'a scurs valuri-valuri pe dinaintea vagonului, sărutând chipurile celor doi eroi şi sicriele lor...

— Spre dimineaţă trenul a plecat ajungând pe la 8 dim.

LA TG.-MUREŞ,

unde aşteptau 20 de preoţi şi lume fără număr, orăşeni şi popor. Slujbă mare. A impresionat că au ieşit şi PREOŢII MINORITARI (unguri), cari şi ei vedeau în aceşti eroi, eroi şi ai lor, căci pentru legea aceluiaş Hristos au luptat şi căzut... Di Prof. Codreanu le-a mulţumit pentru această participare.

— LA LUDOŞUL DE MUREŞ erau adunaţi legionari ţinutului în număr impunător şi Moţii din tot ţinutul. Intimpinare vrednică de bunii noştri fraţi din aceste părţi. — Tot aşa la CÂMPIA TURZII unde a venit Turda cu tot ţinutul ei, ca şi la RĂZBOENI. Preoţime, popor, cărturari, şcoli şi valuri de legionari. Rugăciuni mişcătoare, închinare de steaguri şi de inimi şi jurământ pe sfânta jertfă.

LA CLUJ

Dela Războieni trenul a plecat pe la ora 10, trecând prin gările următoare cu scurte popasuri, întâmpinat peste tot locul în chip vrednic şi de popor şi de cei ce pentru a lui fericire s'au jertfit. Şi preoţii ortodocşi şi cei uniţi li-au eşit în cale.

La Cluj trenul a soşit la ora 12 şi ceva. Cam la 25—30.000 de oameni aş'eptau înfioraţi, în mare rânduială, sosirea trenului. Cetate a bisericei şi a culturii, Clujul şi-a arătat toată vrednicia în ambele privinţi. Invăţaţii oraşului, Universitatea, apoi marea de tineret universitar care avea pe I. Moţa preşedinte de onoare, erau aproape în întregime ieşiţi la gară. Lipsea doar armata, care primise ordin a se ţinea departe, deşi unii dintre ofiţeri s'au îmbrăcat civil şi tot au ieşit să vază şi sărute cu sufletul lor pe cei luptători încununaţi de glorie.

Trenul a intrat în mijlocul unei tăceri religioase, ca de zi sfântă. Până sicriele au fost pogorâte pe umeri de legionari şi aşezate pe catafalcul anume ridicat în piaţa gării, corul cânta „Sfinte D-zeule.."

S'a început slujba mişcătorului Prohod, slujit de însuşi Preasfinţitul Episcop Nicolae Colan, bun cunoscător a lui Ionel Moţa şi a familiei lui. Era înconjurat de un strălucit şi numeros sobor de preoţi. După prohod, învăţatul Arhiereu a rostit o strălucită cuvântare de îmbrăţişare a sufletului celor doi eroi, cuvântare ce a mişcat inimile tuturor şi mai ales a întărit pe cele mai multe. — Din partea bisericii surori unite, a luat cuvânt luminatul Canonic Ion Agârbiceanu, vrăjind inimile cu cuvintele sale creştine şi înţelepte. — A vorbit al 3 lea învăţatul Profesor Universitar Sextil Puşcariu, clar, cald, convingător. — Iar din partea tinerimei universitare a grăit Preşedintele societăţii „Petru Maior", d. Vereş plin de foc tineresc, aprins de credinţă în dreptatea luptei pentru care s'au jertfit cei doi mucenici din faţa lor, făgăduind sărbătoreşte că pilda lor nu o vor scoate din inimile lor în toate zilele vieţii lor... — Lumea a rămas adânc mişcată de aceste prea luminate cuvântări, — după cari, un Comandant legionar a luat jurământul legionarilor de faţă, — cu cari împreună au jurat toate cele 25.000 de Români ce erau aci... Apoi inimile au plâns:

.. Ca o lacrimă de sânge
A căzut o stea..
steaua scumpă a vieţii lor...

Noi mereu te-om plânge frate
Căci te-ai dus pe totdeauna
Şi n'o să mai vii...

Sicriele se ridică pe umere legionare; lumea aşteaptă înfiorată plecarea trenului, urmărit până se pierde, de ochii înlăcrămaţi şi inimile iubitoare a mii şi mii de admiratori ai mucenicilor...

(Cele 4 vorbiri, ca şi ale altori arhierei şi iluştri vorbitori, le vom da în întregime în volumul ce vom tipări cu istoria vieţii lui Ionel Moţa şi a soţului său de soartă Marin).

— Trenul vine grăbit spre Teiuş. — La AIUD aşteaptă mulţime de popor cu 5 preoţi în frunte. Serviciu evlavios, închinare, cerere către D-zeu pentru ei şi neamul lor.

La TEIUŞ gara e o mare de popor cu 15 preoţi din tot jurul. Inimi calde revarsă rugăciuni, legionarii strălucesc prin ţinuta şi haina lor.

La ALBA-IULIA a coborât val mare de Moţi de pe Valea Ampoiului şi din împrejurimea Cetăţii lui Mihai Viteazul. Catedrala Incoronării par'că îşi vărsa binecuvântarea din turlele şi cupola sa măreaţă. Slujbă vrednică, jurământ, cântarea Legionarilor căzuţi, copere ca o binecuvântare totul.

— La VINŢUL-DE-JOS, aşteptare mare, cu popor şi preoţi, popor legionar şi preoţi, cari se închină, închinând sufletele tuturora spre cele 2 sicrie cu eroi mucenici.

LA ORĂŞTIE

Orăştia, locul naşterii lui Ionel Moţa, a trăit zile înfrigurate în aşteptarea sosirii trenului care-l aduce, pentru cea din urmă dată la vatra părintească, — însoţit de înfrăţitul întrutoate Vasile Marin. — Sosirea trenului a fost anunţată pentru ora 6 d. a. adecă seara. Totuşi de pe la ora 4 d. a. au început a se scurge pâlcuri, pâlcuri, de 30—40—50 de inşi, Români din comunele fruntaşe ce încojoară Orăştia; toţi în haine albe ca de sărbătoare, şi cu văl negru pe braţul stâng, semn că în doliată sărbătoare vin... Vreme moale, ploioasă, noroi, gara departe pe 3 km. Totuşi mii şi mii de bărbaţi cari se uită la vremea rea, curg valuri asupra gării, umplând-o şi împrejurimile ei. Preoţimea ortodoxă a plasei, s'a adunat toată, vre o 25 preoţi, în odăjdii şi au ieşit la gară, cu praporii bisericii şi cu steagurile negre ale Societăţilor. Fanfara ţărănească a ieşit şi ea, pentru a cânta cântări religioase la locul potrivit. Mii de oameni cu lumânări în mână. Tineretul şcolar din clasele mai de sus, cu torţe. Legionarii din judeţ, bine organizaţi şi disciplinaţi, de faţă în număr mare. O companie de jandarmi anume veniţi, ajutându-se cu harnicii legionari, au susţinut ordinea pe tot lungul drum dela gară în oraş, şi în oraş.

La ora 6, iată se zăreşte trenul, cu ochii lui roşii, plânşi par'că şi ei de jalea ce poartă. Lumea se înfioară. Lumânările se aprind, o mare spoită în văpaia ei de flacările torţelor. — Când trenul se apropie, venind domol, la pas, mii de ochi înoată în lacrimi şi gemete năduşite şi suspine reţinute, zguduie pe toţi. Trenul se opreşte. Vagonul mortuar e învelit în brad verde şi în tricolor, purtând pe laturile lor, două litere mari a be M. şi M. (Moţa şi Marin) şi 2 cruci albe lângă ele, a căror vedere zguduie şi mai mult. Iată se văd sicriele. Corurile cântă „Sfinte Dumnezeule" până se coboară sicriele pe umeri de legionari şi se aşează pe catafalcul pregătit, în faţa cercului de preoţi în haine strălucitoare, — nu negre, de mort, ci luminate, ca de sărbătoare... Din vagon pogoară cei 3 preoţi plecaţi dela Bucureşti, în frunte cu d. Profesor univ. de teologie Dr. Cristescu; pogoară şi cei 5 fraţi de arme ai lui Moţa şi Marin, întorşi din Spania, unul rănit, unul bolnav, 3 scăpaţi cu pace: Clime, Cantacuzino, pr. Dumitrescu, Totu şi Bănică... Lumea îi priveşte înfiorată şi respectuoasă.. — Preoţii spun ectenia morţilor, corul bisericesc dă răspunsurile, — apoi sicriele sunt ridicate şi aşezate pe camionul special împodobit, pentru a fi duse în oraş... In acest timp fanfara cânta cântece religioase. Se pune în mişcare un uriaş convoi: lume nenumărată, cu praporii înainte, camionul cu sicriele, automobile cu membrii familiei şi alţi oaspeţi, iar mulţimea pe jos, cu lumini şi cu torţe aprinse. E drumul greu, cu noroi, dar nimenea nu se cruţă, ci îl face fără murmur. După ½ oră de înaintare, convoiul e în oraş. La toate casele ard lumânări în ferestri şi şterguri naţionale îndoliate fâlfâe plângătoare pe coperişuri. Convoiul a ajuns la casa părintească a lui Ionel Moţa. Sicriele se opresc în faţa ei. Casa e încadrată în zabranic negru, pe coperişul ei steag negru de doliu şi steag naţional îndoliat... O echipă de 5 preoţi şi un cor aşteptau gata sosirea. E o clipă zguduitoare: Ionel Moţa cel plecat vesel şi sănătos nainte cu 3 luni din această casă, o mai vede, şi casa pe el, din sicriu. Nu va mai deschide în veci poarta ei, nu va mai urca sprinten şi zimbitor treptele ei, nu şi va mai îmbrăţişa cu dragoste de fiu bun pe preabuna sa mamă şi pe iubitul tată, nici va mai admira grădina bogată în crini albi pe cari atâta îi iubea...

Preoţii spun ectenia, corul cântă duios, părinţii şi rudele plâng frângându-li-se inima... Apoi convoiul, plutind în marea de lumini trece înainte, întorcându-se prin strada vecină la biserică.

Până sicriele au fost coborâte de pe camion şi duse de la poartă până pe catafalcul din faţa bisericii, — Muzica militară a cântat cântări religioase dulci.

— Continuare în pag. 4-a —

Intru fericita odihnă de veci

Urmare din pag. 3-a.

Aici la biserică erau de față și reprezentanții celorlalte confesiuni și anume preotul unit, amândoi preoții sași cu învățătorii lor și preotul reformat maghiar.

Incepe serviciul prohodului. După binecuvântarea dată de preotul conducător, muzica intonează mișcător „Rugăciunea", care sună pătrunzător în noapte... Zdrobita mamă, care era adânc tulburată de durere, urcă lângă sicriul lui Ionel și-l îmbrățișează și-l sărută, părându-i-se că-l are chiar pe el în brațele sale, ceea ce o liniștește mai mult decât toate mângâerile din jurul său; tatăl asemenea...

Serviciul prohodului se face solemn, Corul „Armonia" dă răspunsuri pline de armonie, care răsună dulce în noapte. După Prohod, distinsul cor cântă minunata compoziție de Porumbescu: „Adusu-mi am aminte"... delicată și mișcătoare... După care părintele Profesor ZAHARIE STANCIU rostește o bine simțită cuvântare, începând-o astfel:

„Sicrie scumpe, sicrie bogate!.. Voi nu purtați moaște de rând, voi nu purtați moaștele oricui.. Voi ați venit în mijlocul nostru de pe câmpiile de bătaie ale Majadahondei, să dați pilda cea mare neamului românesc nemângâiat... Iubite Ionel ai venit acum pentru cea din urmă dată, la Orăștia ta dragă, la casa dragă părintească, la biserica ta iubită, în care te-ai botezat și în care te-ai rugat de mic copil... Ai stat puțin între noi și pleci ca o solie și ca o cale de lumină pe cerul nostru"...

Avântat și bogat în imagini vii, a vorbit apoi Directorul Liceului A. Vlaicu, d. ARON DEMIAN, arătând și slăvind toată frumusețea drumului pe care cei doi tineri luptători au mers și fapta măreață ce au făptuit... „Să nu plângem, spune d-sa de încheere, ci să căutăm să batem și noi calea deschisă de ei. La 13 Ianuarie s'a deschis sus un destin al lor, dar mai ales al nostru"...

De mult adevăr grăitoarele cuvântări, le vom publica întregi la timp.

Sicriele s'au ridicat și dus la camion spre a fi transportate la gară. — In vremea asta muzica militară a cântat de nou cântări religioase, cu mult simț și pătrunzător.

Toată lumea a plecat spre gară, ca și la venirea în oraș. Locul larg din jurul gării s'a prefăcut de nou în mare de popor cu lumini în mâni și cu torțe... Sicriele au fost așezate în vagon, preoții însoțitori, legionarii păzitori și cei 5 colegi de lupte, și-au luat locurile în vagon, părinții au dat cel din urmă sărut fiului lor. Un comandant legionar a luat jurământul, rostit de toată lumea de față, cu preoți cu tot; s'a cântat plângător „Marșul legionarilor căzuți"; și Fanfara a cântat cântece religioase dulci, până ce trenul s'a pus în mișcare, la ora 8½, și s'a perdut în noapte...

SPRE SIBIU,

Trenul întors până la Vințul de jos, la drumul spre Sibiu. La Sebeș (Alba) nu era în plan să se oprească (nu știu de ce), ci la o ieșire din gară. Dar trenul a TREBUIT să oprească în gară, căci popor nenumărat a umplut gara și șinele și a silit trenul să se oprească, pentru a se da eroilor și aci salutul și sărutarea sufletului neamului nostru bun din acest oraș și din ținutul său.

Tot așa la APOLD.

LA SĂLIȘTEA (Sibiului)

Lume multă, preoți, cor distins, ce a făcut cinste vrednicei Săliște.

Prin celelalte gări de pe linie, cinstire deplină, fără opriri mai mari, căci era noapte târzie.

LA SIBIU

La ora 12 din noapte, trenul mortuar a ajuns în gara orașului **Sibiu**, cel cu Metropolie ort. românească și cu puternică viață culturală și bisericească în trecut și în timpul de față.

Aci aveam știri, că Inalt Preasfințitul Arhiepiscop și Mitropolit Dr. NICOLAE BĂLAN dorește însuși să primească cele două sicrie a luptătorilor creștini, și că de soseau ziua, îi ducea în Măreața Catedrală Mitropolitană și acolo îi închina Tatălui Ceresc. Dar cu o zi nainte de sosirea trenului mortuar, Inalt Prea Sfinția Sa a fost chemat la București, la desbateri privind noua lege bisericească. A lăsat dar această părintească și arhierească însărcinare Vicarului Metropoliei, Prea Sfințitului Arhiereu Dr. VASILE STAN, care Pr. Sf. Sa, înconjurat de un sobor strălucit de 30 de Conzilieri arhiepiscopești, Protopopi și Preoți, au așteptat sicriele cu luptătorii creștini. Lume foarte numeroasă, domni, dame și mult popor, umplea largul teren din fața gării.

Trenul își face intrarea. Cerul cerne fluturi albi de zăpadă asupra lumii adunate. Un fior cuprinde pe toți, când legionarii, purtându-le pe umeri aduc cele două sicrie în mijlocul semicercului de preoți și le așează pe catafalc, în vreme-ce corul bisericesc al Catedralei cânta.

Preasfinția Sa dă binecuvântarea și se face slujba sfântului prohod, cu răspunsurile și cântările date dulos de cor. Lumea stă zdrobită în jurul sicrielor cu tinerii mucenici.

Preasfințitul Arhiereu Dr. Vasile Stan rostește apoi o adânc gândită și adânc simțită cuvântare, care a zguduit multe inimi și a înlăcrămat mulți ochi, căci spunea — adevăruri mari. Intr'un loc zicea despre Ionel Moța pe care-l cunoscuse bine, căci a trăit ca tânăr advocat și în Sibiu: Intre noi ai trăit, și nu te-am știut, nu te-am cunoscut, și a **trebuit** să pleci dela noi peste țări și mări, ca să te cunoaștem, să te putem prețui...

Cuvântarea de mare frumusețǎ și de dreaptă simțire, o vom publica întreagă, la timpul și locul său.

S'a cântat „Vecinica pomenire" în vreme ce lumea adânc înduioșată și cu lacrimi în ochi, privea cele două sicrie scumpe duse pe umeri de frații legionari și așezate în vagon. — Un comandant legionar a luat jurământul legionarilor, rostit și de tot publicul, cu preoți cu tot, — apoi cântecul care-i plânge așa de mișcător:

Numai vântul mai suspină,
Nopțile-s pustii,
Căci te-ai dus pe totdeauna
Și n'ai să mai vii...

Trenul pleacă. E după miezul nopții. Trece prin gări unde nu are oprire, pe Valea Oltului în jos și totuși și pe acolo plin de oameni, cari sunt fericiți că-l pot măcar vedea și-l pot petrece cu ochii și cu inima, cu o luminiță în mână căzuți în genunchi...

La **RÂMNICUL-VÂLCII** popor mult, sobor de preoți, făclii nenumărate, rugăciuni înlăcrămate. Simțeau oamenii că nu-i tren de rând, ci purtător de moaște ce s'au sfințit prin jertfa lor — și veneau să li-se închine...

La **PIATRA-OLT** primire înduioșătoare: Lumea îi aștepta în genunchi, plângând și luându-i la sânul sufletului lor, ca să-i încălzească. — La fel la **Slatina**...

La **COSTEȘTI**, locul cu tristă povestea arderii bisericii în Vinerea Mare, — primire mișcătoare. O fetiță de 15—16 ani a leșinat de durere la vederea sicrielor, poate și-a adus aminte de grozăvia dela Vinerea mare, când i-a fi ars în sfânta biserică și măicuța ei, și de atunci o îngrozește vederea de sicrie... O fetiță mai măricică a venit la vagon cu un buchet de flori și cu o luminiță aprinsă lângă el, dându-le preoților de sufletele scumpilor morți din vagon...

La **PITEȘTI** număr mare de țărani.

La **TITU**, a venit lume multă dela Târgoviște și a făcut o primire de seamă mucenicilor creștini.

In drumul mai departe spre **București**, pe unde se găsesc depozite C. F. R., locomotivele din gări și ale atelierelor, dădeau salut cu sirenele șuerând prelung, jalnic..., așa cum plângea sufletul bun din muncitorii de acolo...

*

La **BUCUREȘTI**, — a avut loc apoi primirea cea mai măreață între toate! Vicarul Patriarhiei, cu o strălucită cunună de împreună-slugitori, apoi cu toți preoții Capitalei, câteva sute, au ieșit să întâmpine pe soldații lui Hristos. — Apoi miniștrii țărilor ce țin la lupta cinstită creștină din Spania și zeci de mii de legionari, pe lângă sute de mii de privitori cu iubire pentru cei căzuți, — le-au ieșit la gară și i-au condus în oraș, până la biserica Sf. Ilie Gorgani, unde sicriele au fost așezate de joi până Sâmbătă spre vederea lumii dornice de a le da un semn de cinstire.

— A urmat Sâmbătă înmormântarea de o măreție ca și care nici Bucureștiul n'a mai văzut! Va fi mai văzut înmormântare cu **mulțime** ca aceasta, dar nu cu ordinea, nu cu durerea care s'a văzut.

— Bunii noștri cetitori să fie cu așteptare, până la numărul viitor al foii, când vomda — o dare de seamă amănunțită și vrednică de cunoscut în orice vreme — după ce în acest număr nu a mai încăput.

Mai însemnăm numai că măreața înmormântare a fost condusă de Inalt Preasfințitul Arhiepiscop și Metropolit Dr. **Nicolae Bălan**, dela Sibiu, care se afla în București, și a ținut ca un bun și duios părinte sufletesc a tinărului căzut în luptă Ionel Moța și a soțului său V. Marin, — să conducă chiar Inalt Preasfinția Sa sfânta slujbă a așezării lor în odihna de veci.

Acolo în biserică, asupra sicrielor lor, a rostit minunata și de Dumnezeu însuflata „Rugăciune" — cuvântare pe care o tipărim în pagina I-a acestui număr.

Câteva cununi puse pe sicriele celor doi morți ai neamului

Conducerea Legiunii „Totul pentru Țară", a rugat, prin ziare, pe acei cari doreau a pune cununi pe sicriele luptătorilor căzuți în Spania, — SĂ NU TRIMITĂ CUNUNI, — căci s'ar fi adunat vagoane întregi, — ci mai bine să dăruiască prețul acelora pentru zidirea bisericii ce se va înălța de-asupra mormântului lor. Lumea a înțeles și a ascultat. Totuși câteva cununi au fost depuse: Două încă din Spania, de Generalul Franco, 5 în Germania, din partea tineretului și Partidului Național-social a d-lui Hitler, una în Polonia și câteva la noi în Țară, acestea din urmă din partea familiilor și rudeniilor celor morți, ca și din partea unor Societăți, cari nu se puteau opri a-și trimite și acest semn de plângere pe sicriele iubite. Iată cele pe cari le-am putut vedea și însemna:

Ion Moța — General Franco

Vasile Marin — General Franco

(Cununile poartă funde cu tricolorul nou spaniol, național: roșu, galben, roșu, — celalalt: roșu-galben-albastru a rămas Spaniei de sub conducerea comunistă).

»Den gefallenen Helden« — Die N. S. D. A. P.
(Adecă: „Eroilor căzuți — Partidul Național Socialist munc. german" al lui Hitler). Funda cu tricolorile Germaniei, cu puternică svastică pe el.

»Den toten Helden« — N. S. D. A. P. Gau Köln, Aachen
(Adecă: Eroilor morți — Partidul Naț. Soc. m. German din Köln orașul Achen (cea dintâi gară în care au sosit sicriele trecând în pământ german). Funda cu svastica.

»Den Helden der rumänischen Nation
„Die Jugende der Deutschen Volksgemeinschaft„
(Adecă: „Eroilor națiunii române" — (Tineretul asociației poporului german). Funda cu svastica.)

»Den toten Helden — Die Auslandsorganisation der N. S. D. A. P.
(Adecă: Eroilor morți. — Organizația pentru străinătate a Partidului Naț. Soc. m. german.) Funda cu svastică.

»Den Freiheitshelden der Rumänischen Nation« — — Gau Siebenbürgen der Volksgemeinschaft der Deutschen Rumäniens»
(Adecă: Eroilor pentru libertate ai României. — Asociația poporului germană din România, ținutul Transilvaniei).

»Den toten rumänischen Kameraden in ehrendem Gedänken —
— Die deutsche Volkspartei Rumäniens»
(Adecă: Camarazilor români morți întru amintire cinstitoare)

Il Ministro d'Italia (cu inițiale)

Il Fascio Italiano di Bucarest

Omagii! Tineretul Polon «Liga»

M † M „Zid de fier în fața Crucii se înalță nepătruns Cad martiri legionarii, pentru slava lui Isus".
Cruciada „Isvod de gând și suflet românesc"

Admirație și omagiu aleșilor fii ai Neamului jertfiți pentru cruce și Idealul Național...
Asociația Generală a Inginerilor din România A. G. I. R.

Apărătorilor crucii...
Alexandrina Cantacuzino

Pios omagiu Eroilor martiri căzuți în luptă pentru Crucea lui Hristos și latinitate
Din partea unor Ceferiști din stația Cerna

Martirilor Crucii
Căminul „Casa Fem...

Hristos să te aibă în paza Sa, —
Societatea Femeilor Române, Orăștie

Omagiu arhanghelilor Moța și Marin cari stau de pază la porțile lui Dumnezeu și României întregite...
Orăștia românească și creștină

Legionarilor Ioan Moța și Vasile Marin căzuți pentru Neam și Cruce.....
Românii din Bala M...

Adâncă recunoștință pentru acei cari au căzut în luptă pentru menținerea Sf. Cruci....
Funcționarii Vămii Cernăuți-Po...

Pioasă amintire Eroilor creștini Moța și Marin
Elevele Școalei Ortodoxe Internat Bucur...

Lui Moța și Marin, martiri ai Românismului,
Doamna și Profesor Ioan C...

Tinerilor apărători ai Crucii....
Externatul Ortodox Zoe Râmniceanu, Bucur...

Prietenului meu drag Ionel Moța,
George Ser...

NICADORII

Ultim rămas bun dela dragul nostru Ionel —
Mătușa Lucreția și ...

Scumpului meu frate Ionel — Anny
Sebastian, Ili, Luci, Mi...

Adoratului și mult încercatului nostru fiu
Nemângâiați Pă...

(Alte cununi fiind coperite de celelalte, nu s'au putut însemna inscripțiile de pe fundele lor precum am fi dorit)

TIPOGRAFIA ASTRA S. A.—CLUJ CALEA MOȚILOR 89.